

ningen fastsætter hverken noget Maximum eller Minimum, men der fastsættes et Ordinarium, som Lønnen baade kan overstige og gaae ned under, og der er mange Skoler, hvor Lønnen er sat høiere end til dette Ordinarium, især desleshed i den senere Tid, efter Anordningen af 22. Mai 1834. Den ærede Taler yttrede, at der er givet adskillige Legater til Skolelærernes Lønning, som ikke komme den tilgode, fordi de affortes i Lønnen, og at det altsaa er Communerne, der vinde derved, og ikke Skolelærerne. Deri har han paa en vis Maade Ret, men dette er overensstemmende med Anordningen, thi denne bestemmer blot, hvad Skolelærerne i Almindelighed skulle have, og, naars det dertil Fornødne paa anden Maade kan staffles tilveie, har Loven ikke villet bebyrde Communerne med denne Udgift. Det er derfor ingenlunde Tilfældet, at disse Legater ikke komme Skolelærerne tilgode; jeg er temmelig vis paa — det er jo vænskelig at udsige en almindelig Sætning med fuldkommen Sikkerhed — at i alle de Skoledistricter, hvor der har været saadanne Legater, have Skolelærerne ved Hjælp af dem faaet ikke blot den ordinaire Løn, men endog saa en forhøiet, saa at altsaa Legaterne ere komne saavel Skolelærerne som Communerne tilgode, hvilket vistnok ogsaa stemmer overens med Givernes Dnske, som var at hjælpe Communerne til et taaleligt Skolevæsen og ikke blot at skaffe Skolelærerne forhøiede Indtægter. Det er jo det samme Forhold, som finder Sted med Hensyn til de Legater, som ere stiftede til Fordeel for Fattige; de Resourcer, som en Communes Fattigvæsen udenfor Tjningerne har til at hjælpe paa de Fattige med, blive først anvendte, førend man foretager Tjning. Dersom der var en enkelt Commune, som uden noget synderligt Tryk kunde give en høiere Løn, fordi der var saadanne Legater, saa vilde man vistnok, efter at den enkelte Sag var nærmere undersøgt, være villig til at give en saadan, men jeg troer ikke, at det ved nogen almindelig Regel lader sig foreskrive, at Renterne af de Legater, der ere stiftede til Skolelærernes Bedste, det vil sige de Legater, der ere stiftede før Anordningen af 29. Juli 1814, skulde være et Tillæg til den Løn, som de ellers efter Anordningen skulde have.

Gram: Det er kun et Par Ord, jeg skal tillade mig at udtale, med Hensyn til hvad den ærede Kultusminister nylig yttrede; det lod til, at han blev vred paa mig for de Ord, jeg før fremførte, og der var mange af de ærede Medlemmer, der raabte „Hør!“, da den ærede Minister gav sin Mening tilkjennde om det, jeg havde sagt. Imidlertid, det maa jo være dem tilladt, Enhver har Lov at have sin Mening i enhver Henseende. Den høitærede Minister har navnlig henvendt sig til mig og flere Andre, idet han har sagt, at vi kunde jo selv tage Initiativet i de her omhandlede Sager, men jeg vil dog spørge, hvis Blikt det nærmest er at tage Initiativet i saadanne Sager, som dog Grundloven end nu tilliger os, at de skulle gennemføres, om det er den enkelte Mand her i Forsamlingen eller Ministeriet. Det er kun et ganske simpelt Spørgsmaal, og, vil den høitærede Minister ligesrem svare derpaa, at det er ligesaa godt de enkelte Medlemmers Blikt som Ministeriets, saa skal jeg heller ikke undslaae mig for at gjøre det saa godt, jeg kan; dog taler jeg her ikke om Skolereformen i det Hele, men kun om det, som idag foreligger, en Forbedring i Skolelærernes Kaar i Overensstemmelse med Forordningen af 1814.

Kirke- og Udvæisningsministeren: Jeg troer vistnok, at det er Ministeriets Blikt at komme med en saadan Lov, men jeg forstaaer ikke at udarbeide en saadan, men, dersom den ærede Taler veed, hvorledes denne Lov skal være, og har et større indvortes Kald til at komme frem dermed end jeg, saa kan han jo gjøre det.

Formanden: Rigsdagsmanden for Randers Amts 1ste Valgkreds (Rugaard) har Ordet.

Gram: Jeg ønskede blot at gjøre en personlig Bemærkning.

Formanden: Den ærede Rigsdagsmand har Ordet for en personlig Bemærkning.

Gram: Jeg vil kun sige, at en af den høitærede Ministers Formænd har udarbejdet et Udkast til en Lov, som kunde have tjent til Grundlag for en Reform, —

Formanden: Det er ikke nogen personlig Bemærkning.